

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
 на шість років 10 кор
 на чверть року 5 кор
 на місяць 1-70 кор

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на шість років . . . 8 рублів
 або 18 франків
 Подляноке число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очи і душу ми виріеш; а не возьмеш милости і віра не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланович псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
 крім неділь і руских святах
 в 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, администрация і
 експедиция «Руслана» під ч. і.
 п. Домбровського (Хорунщини). Ек-
 педиція місцева в Агенції Со-
 коловського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише
 на попереднє застереженє. —
 Рекламаци неопечатані вільні
 від порта. — Оголошеня зви-
 чайні приймають ся по ціні
 20 с. від стрічки, а в «Наді-
 сланім» 40 с. від стрічки. По-
 дяки і приватні донесеня по
 30 с. від стрічки.

Конституційний маніфест царя Миколая II.

(X) В 235 ч. подали ми в цілости конституційний маніфест царя Миколая II., котрим дано почин до многоважного звороту російського царства на повний, широкий шлях поступового розвитку. Зворот сей відоме ся спасенно не лише на долі поселених в Росії народів, між ними також українсько-руського народу, але мати ме вельми досягле значінє для культурного розвитку всего людства. І справді з телеграфічних вістий можна впевнити ся, що в Петербурзі, у Варшаві, в Москві, в Київі, в Харкові, в Одесі і инних містах принято царський маніфест з великою радістю яко заповіть красної будуччини, нової доби в Росії. Правда, що довгий опір у верховладних кругах проти всяких уступок викликав таке роздратованє серед російської суспільности, що не так скоро поверне она до рівноваги, не так скоро затихне невдоволенє, а противники волі не так скоро погодять ся з новим станом і схотять все ще по давньому поступати, а се буде викликувати хвилеві місцеві зворушення. Буде се вимагати чималоо труда і заходів, щоби довести загал до втихомирення, щоби скріпити здорові живла в державі і визволити їх від насилю тих, що змагають до розладу і розстрою. Однече нема сумніву, що перегадом все те дасть ся досягнути, наколи керманичі державні, як се висловив г-р. Вітте, будуть поступати щиро, так що суспільність дій-

сно переконає ся про добру волю і щирі заміри царя. А можна буде все те досягнути, наколи три головні точки царського маніфесту будуть виконані як слід.

Перша точка царського маніфесту признає дійсну ненарушимість личности, свободу віри і слова, свободу товариств і зборів. Се є головні услива кожної правної держави, підвалини конституційного устрою. Цар вкладає отже обовязок на правительство виконати сю царську волю і для того можна сподівати ся, що теперішній міністер-президент г-р. Вітте, котрий підписав також царський маніфест, переведе знесенє цензури і всякі обмеженя що до свободи товариств і зборів.

В другій точці обіщє царський маніфест розширенє виборчого права на всі ті народні верстви, котрі були від того виключені Булігінівською ординацією виборчою. Таким отже способом досягне виборче право передовсім інтелігенція, а іменно всі ті, котрі покінчили університетські науки і се є зовсім оправданє. В дальшій черзі досягнуть виборче право також робітничі верстви, але в якій мірі се стане ся, не можна ще тепер знати на певно. З похвальною щирістю висловлено в царському маніфесті, що переведенє загального права голосованя полишає ся законодапній державній думі. Вправді перед оповіщенєм царського маніфесту лунав по цілій Росії на зборах студентів, робітників і т. п. оклик за загальним правом голосованя, одначе відносини в російській царстві при єго незвичайнім просторі і різнонароднім складі національним і культурним є

такі, що справу сю буде мусіла державна дума зріло обсуджувати, поки приступить до єї переведеня.

В третій точці висловлена з великою рішучістю засада, що без ухвали державної думи не може бути виданий ніякий закон і що дума має участь в надзорі над законністю поступованя властей. Тим способом отже положено конєць т. зв. царським указам а також самоволі губернаторів і генерал-губернаторів.

Згадані в горі три точки царського маніфесту містять в собі отже всі ті засади, які находять ся в основних законах державних кожної конституційної держави, они не лише заporučають горожанські права всім поселенцям держави, але підносять державну думу до значіня законодатного тіла, без якого не може повити ся ніякий закон, і признають їй право контролю над властями.

Таким способом закінчила ся самодержавна влада царя, а Росія досягнула конституцію, котра признає народам ті права, о які они пів столітя з такими жертвами добивали ся, поборюючи самоволу чиновництва.

Велику досяглість має також іменованє г-р. Віттого міністром-президентом, позаяк тим способом положено конєць розладови і суперечностям в найвисшій владі адміністраційній і се також є знаменем нового звороту в Росії. Доси бували пераз случаї, що міністри вели поміж собою справдешні суперечки і боротьби (як н. пр. Плеве і Вітте), себе обоюдно поборювали, а кождий з них ходив окремо до царя

Болеслав Прус.

З легенд колишнього Єгипта.

Переклав

Ізидор Демкович Добрянський.

Дивіть ся, як марні суть людські сподівання в виду ладу світа! дивіть ся, як марні суть в виду вироків, котрі огненними чертами назначив на небі Всевишній.

Столітний Рамзес, могучий володїтель Єгипта, кінчив. На груди силача, перед котрого голосом через півстолітя дрожали мільони, впала душача морока і піла йому кров з серця, силу з рамени, а хвилями навіть притомність з мозку. Лежав як повалений кедр, великий фараон на шкурі індійського тигра, накривши ноги триюмфальним плащем короля Етиопів. А суворий навіть для себе, закликав наймудрішого лікаря зі святині Карнаку і сказав:

— Не тайно мені, що знаєш сильні лікарства, котрі або убивають, або від разу лічуть. Приладь мені одно з них на мою хворобу і найми ся вже раз покінчить... так або сяк.

Лікар завагав ся.

— Подумай, Рамзесе, — шепнув, — що від хвилі твого аступлення з високих небес Ніль вилівав вже сто разів; можуж тобі задати лікарство, непевне навіть для наймолодшого з твоїх жоввіріє?

Рамзес усів на ліжку.

— Бачу, я є дуже хорий, закликав, коли

ти єрею, сьмілини ся давати мені ради!

— Мовчи і сповни, що я велів. Живє прєдїнь трицятьлітний мій внук і наслідник Горус; Єгипет же не може мати володїтеля, котрий би не досів воза і не двигнув ратища.

Коли єрей дрожакою рукою подав йому страшний лік, Рамзес випив єго, як жаждучий не стакан води, потім прикликав до себе найславнішого астролога з Теб і казав єму оповісти щиро, що віщують зьвізди.

— Сатурн получивсь в місяцем, відновив мудрець, а се заповідає смерть члена твоєї династії, Рамзесе. Зле зробив ти, щочи нині лік, бо пусті суть людські плани в виду вироків, які записує на небі Предвїчний.

— Очевидно, що зьвізди заповіли мою смерть, відказав Рамзес. І колиж то може слїдувати? — звернувся до лікаря.

Перед сходом сонця, Рамзесе, або будеш здоров геї носорог, або твій святий перстїнь знайде ся на руці Горуса.

— Заведїть, сказав Рамзес слабнучим вже голосом, Горуса до салї фараонів; най там жеде на мої послїдні слова і на перстїнь, щоби в справованю власти не було ані на хвилю перерви.

Заплакав Горус (мав серце чутливе) над близькою смертю діда: але що в справованю власти не могло бути перерви, тож пішов до салї фараонів, окружений юрбою численної служби.

Усів на рундуку, котрого мармурні сходи збігали в діл аж до ріки і повен неозначеного суму, придивляв ся околиці.

Власне місяць, при котрім жевріла зловіща зьвізда Сатурн, золотав сїжеві води Нїлю. На луках і огородах малював ся тїнь величезних мірамід і на кілька миль довкруги осьвічував цілу долину. Мимо пізної ночі в хатах і палатах палили ся лампи а людність під чисте небо виїшла з домів. На Нїлю снували ся густо лодки, як в день святачний, в пальмових лісах, над берегами води, на ринках, на улицях і побіч палати Рамзеса хвилювала несчисленна товпа. А мимо сього була така тишина, що до Горуса долїтав шмер водної троці і стовливе вите шукаючих жиру гнєв.

— Чому вони так громадять ся? — спитав Горус одного з дворян, вказуючи незмірені лани людських голов.

— Хотуть в тобі, пане, привитати нового фараона і з твоїх уст почути о добродїйствах, якісь їм призначив.

В тій хвилі перший раз в серце князя ударила пиха великості, як о стрімкий беріг ударяє набігаюче море.

— А тамті свїтла що значуть? — питав дальше Горус.

Священики пішли до гробу твоєї матери Зефори, щоби її моцї перенести до фараонських катакомб.

В серці Горуса збудивсь на ново жаль по мамі, котрої останки — за милосердїє оказуване невільникам — строгий Рамзес похоронив між невільниками.

(Дальше буде).

з докладом, хоч оден не знав нічого про те, з чим другий ходив до царя. Тепер буде мати сю головну роллю міністер-президент, він мати ме вплив на покликание інших міністрів або їх відпустку, а тим самим настане якась одностайність в управі. Гр. Вітте, котрий є неперечно сотрудником царского маніфесту, став першим міністром-президентом в європейскім значію слова.

Нема сумніву, що Росія в дальшій розвитку на новім шляху стріне ся ще не з одною трудностю і перепоною бо справедливо вказав на се гр. Вітте в пропамітнім письмі до царя, що населене 155 мільонів російского царства не відразу навикне і покаже ся зрілим для конституційного устрою. Але се річ певна, що діло довершене тепер царем має епохальне значіне а керманічі російської держави можуть числити на щирю підмогу всієї осьвіченої черстви і суспільности в перестрою царства на конституційну державу. Була се крайна хвиля, коли цар рішив ся на се діло, позаяк гроза великої революції виступила страшною хмарою. Була хвиля, коли вже цар Олександр II виготовив був начерк конституції, котру ударемнило єго окруженє, а подер Олександр III, так що не відомо нині, які були її основи. Теперішня конституція може принести славу цареві Миколі II, наколи буде виконана по щирости, як сего бажає гр. Вітте. Се зовсім не уймає єму слави, що маніфест появил ся під напором революційних живел а мимо погроз палатної революції. Але се буде великої ваги, наколи та конституція війде зараз в житє. До сего ще мало самого маніфесту царского, потреба до нового діла нових людей, котрі виконали би щиро царс'ку волю. Гр. Вітте, яко міністер-президент буде мати вплив на добір міністрів, а із складу міністерства можна буде бачити, якою дорогою піде дальший розвиток. Росія мимо довголітнього самодержавя виробила доволі поважних і спосібних до такої трудної задачі людей, як се ми бачимо на зборах земців. Доси державні керманічі стояли звичайно в суперечности з волею загалу, тепер повинно так бути, що на державних керманічів належало би покликати людей, котрі тішилиб ся довірем загалу. Гр. Вітте умів Росію видобути з великого упокореня, якого она зазнала в російско-япанській війні, можна сподівати ся, що зуміє він дібрати на міністрів таких людей, котрі сповнять трудну а велику задачу перестрою російского царства і вдоволять всіх поселенців єго.

Промова посла д-ра Евг. Олесницького,

виголошена на засіданю союму дня 27. и. ст. жовтня 1905 при дебаті над школами середними.

(Дальше).

Не koniecь однак на тім, що шкіль руских у нас так мало, що ті школи здобувають ся так поволі і з таким трудом, — по при се сконстатувати належить факт, що приймає рускої молодіжи до шкіль існуючих так руских як і польских є що раз більше утруднене так, що не тяжко доглядіти в тім, систематичного перевоводженя тенденції не допускати рускі діти особливо з селяньского стану до шкіль середних. Се закид зовсім не пустословний, а стоять за ним факти і дати, оперті рівнож на справозданях ради шкільної кравевої так сегорічнім як і попередних.

Процент репробованих учеників при вступних іспитах до 1-ої класи підніс ся без огляду на народність дуже значно. На більше як десять літ тому виносив він для цілого краю 12.45% — а вже в році 1898 підніс ся на 23.40 пр., в р. 1900 на 23.97 пр.

В роках 1898—1902 зголосилось до вступного іспиту у всіх галицьких гімназиях 21.633 учеників, а з них репробовано 4.789 т. є 22.15 процент.

Коли возьмемо під увагу число і процент репробованих в тім часі в поодиноких гімназиях і поділимо гімназии всі в краю на дві категорії т. є одну з процентом репробованих нижшим пересічного 22.15 проц. і друге з процентом вишим, то побачимо, що до першої категорії належати будуть майже самі західно-галицькі гімназии, а до другої від 22.32 проц. — 35.60 проц. самі гімназии східної Галичини, а іменно рускі у Львові (22.40 проц.), Коломиї (23.86 проц.), Перемишлі (29.82 проц.), або польскі в тих повітах і містах східної Галичини, де є значна більшість Русинів і де з природи річи Русини до польских гімназий мусять ся записувати, як Золочів (22.46 проц.), Бережани (22.53 проц.), Станиславів (24.63 проц.), Стрий (29.61 проц.), Броди (31.28 проц.), Бучач (32.50 проц.).

Мова тих цифр ясна і виразна. Там, де суспільність польська є суцільна, як в західній Галичині, і не потребує лякатись ніякого напору, там і під тим зглядом приміняєсь инша міра, як в східній Галичині, де при кожній нагоді присвічує одна ціль: ослабленє руского елемента, щоб край сей чим раз більше тратив руский характер.

Не до відмінних результатів доводять цифри за рік послідний 1904/5. На сей рік виказує справозданє загальну цифру зголосивших ся до вступних іспитів в цілій Галичині 5.915, з котрих репробовано 1009 — значить 17.23 проц. Процент був би ліпший як за літ попередних, однак розділім єго знов між поодинокі ріжніці народностей відповідаючі групи гімназий, а одержимо інтересний результат. З загального числа зголосивших ся припадає на східну часть краю 3966, з котрих перепало 780, — на західну 1049, з котрих перепало 229 учеників. — Значить в східній Галичині репробовано 19.91 проц., в західній 11.75 проц.

Пригляньмось тепер представленим в справозданю ради шк. кр. цифрам, як они виглядають в гімназиях чисто руских, чисто польских і в тих гімназиях польских в східній части краю, де ходять Русини в значнім числі і де з числа сего руский загал дедує потребу руских гімназий в дотичних містах, а побачимо, що репробованє при вступних іспитах відбуває ся на найбільшу скалю як раз в тих послідних, і то через прочищуванє головню зголошуючої ся молодежи рускої. Коли процент репробованих учеників виносить в Тарнові 2.12 проц., — в Бохні 8.69 проц., в Вадовицях 8.92 проц., в Новім Торзі 9.87 проц., в краківських гімназиях пересічно 10.03 проц., в Рашеві 13.73 проц., в Дембіці 13.63 проц. — то виносить він в Самборі 18.84 проц., в Золочеві 29.37 проц., в Бучачі 27.84 проц., в Стрию 31.78 проц., в Дрогобичі 36.78 проц., в Бродях 42.93 проц.

Дивним трафом якимсь головна масакра відбуваєсь як-раз там, де в польській гімназії є учеників руских много і де збільшенє сего числа могло би оправдувати жаданє Русинів на заложенє рускої гімназії або хоч руских паралельок.

В школах реальних 5 західно-галицьких виносить процент репробованих при вступних іспитах 9.81 проц., в шести східно-галицьких 21.81 проц. — значить і тут виходить і тенденція і консеквенція не инша як при гімназиях.

Минушого року зайшов в Дрогобичі факт так яркий і драстичний, що з початком року 1904/5 при вступнім іспиті до 1-ої класи репробовано зі зголосивших ся 20 учеників 17 — отже 85 проц.

Цифри з бижучого року шкільного 1905/6, о скілько маю їх в руках, стверджують наглядно повисшу систему.

Так прим. в гімназії в Дембіці репробовано на сей рік лише 5.61 проц., підчас коли в Перемишлі в II-ій гімназії репробовано 17 проц., в Золочеві репробовано самих Русинів 50 проц. — генеральна масакра, так, що коли в минушнім році прийнятих було до 1-ої класи 46 Русинів, то сего року прийнято їх лише 24.

Справа парцеляції.

Для справи парцеляції коло польське, яке огоді радило над політичним положенем, а го-

ловно над справою загального голосованя, як се ми подали в ширшій справозданю — назначило окреме засіданє, що відбуло ся передвчера. Предложено на тім засіданю комісією для аграрних реформ справозданє представило справу парцеляції ось як:

Признаючи шкідливі наслідки спекуляційної парцеляції, які вже представила в рефераті до кравевого виділу, комісія не уважає однак пропонованого кравім виділом організованя парцеляційних селяньских спілок під патронатом кравевого виділу за успішний спосіб до управильненя парцеляційного руху в корисний спосіб для першорядних (роз. народових — *Ред.*) суспільних інтересів. Отворенє центрального бюро в кравім виділі для організації таких спілок і визначеня для них 30-мільонового фонду в крав. Банку викликало би — після гадки комісії — без сумніву могутний рух в напрямі звекладаня парцеляційних спілок. Они повставали би вельми численно, за приміром райфайзенівских кас, а каждая спілка змагала би як найуспільніше до набуваня середних земских посілости, бо лятифундві, як оперті на сильній фінансовій підставі, не є предметом парцеляції. А існуючі тепер підприємства парцеляційної спекуляції функціонували би дальше, бо новоповстали спілки не могли би поборювати сих підприємств інакше, як в дорозі звичайної конкуренції.

Тому селяньскі спілки залагоджували би — після гадки комісії — для своїх членів парцеляційні інтереси ліпше і дешзше, чим се чинять спекулянти, але діяльність спекулянтів тревала би без перерви дальше, хотій певно з меншим зиском для них. Се незвичайне помноженє скількости бюр, займаючих ся парцеляцією двірских обшарів, присвіщило би незвичайно поділ фільварків на дрібні парцелі і заник середної власности земскої. Немалим товчком тако-го штучно засильованого, тому нездорового парцеляційного руху, було би ухваленє 30-мільонового, позичкового фонду для парцеляційних спілок — причім аграрна комісія зазначає, що узицканє такого позичкового фонду через емісію комунальних облігацій, є недопустиме, бо не годить ся з основним понятєм тих облігацій, видаваних на підставі позичок, опертих на податковій силі громад, або повітів.

Легко передвидіти — підносять комісія дальше — що під впливом вісти про порішену соймом організацію селяньских парцеляційних спілок і ухвалених на сю ціль мільононих фондів, парцеляційний рух огорнув би і ті повіти, де єго до тепер нема. — Супротив такої захопті повстали би щораз численніші парцеляційні спілки, а бюро патронату не могло би кермувати тим рухом, але мусіло би поперестати на уділеню спілкам всесторонної помочи. Бо не можна забувати, що каждая спілка, утворена на підставі закона з д. 9. цвітня 1873 р. є самостійним організмом і може кожної хвилі усунути ся зпід впливу патронату. Тому єї селяньскі парцеляційні спілки розвинули би — після гадки комісії — свою діяльність самостійно, в напрямі як найенергічнішого закупованя фільварчної землі, що спричинило би зміни економічних відносин і суспільних в напрямі зовсім непожаданім, тим більше, що оправдана є обавна, що ті покупці парцель, виділеніх з двірского обшару, які не мають на купно достаточних фондів, обтяжили би свої посілости тяжкими довгами, чого доказом є численні випадки в дотепер переведених парцеляциях.

(Конець буде).

Революція в Росії.

Вісти з Росії чимраз стають невідрадніші і заразом неясніші. Брак проводу і одностайної думки в революційнім руху дає ся чути найбільше тепер, коли сповнено далекоюсягаючі постуляти суспільности що до наділеня конституції. Зразу жадано випущеня політичних в'язнів. Коли домаганям товпи вволено що до увязненіх в адміністративній дорозі, почали домагати ся і тих, котрих суд засудив, а для яких амнестія мала прийти за кілька днів. З тої причини в богато містах прийшло до проливу крові. А коли денедє і се сповнено, то товпа мимо сего

не заспокоїла ся, а революційні комітети ведуть далше свою роботу. Видко з того, що революційним верховодам, переважно молодим людям, засмакувала власть, а ошоломлені дотеперішніми успіхами, жадають вже не тільки конституції, але заведевля соціалістичної республіки, розділу землі, здетронізованя династії і т. п. Взагалі панує тепер вавилонське „столпотворення“, бо з другої сторони більше консервативно настроєні круги, бачучи, що царський маніфест не дозволяє революціоністів, кидають ся і собі на них з побоями, а особливо звертають ся против жидів, яких вважають моральними винувниками революційного руху. В Варшаві знов прибирає тепер цілий рух чисто національний характер, а в Фінляндії знищене російського впливу вже стало майже доконаним фактом, бо там розоружують жандармерию, поїздів уживають лише виключно для своїх революційних цілей, а від генерал-губернатора зажадано уступлення.

Не будемо подавати всіх кровавих подій, які абули ся на днях у всіх містах на цілім просторі європейської Росії, а яких вислідом часто така скількість трупів і ранених, як в справжніх битвах. Подамо радше ті кроки, які правительство робить для успокоєня народа і для переспідченя єго, що дійсно має ширю волю змінити державний лад в конституційним напрямі. Бож заходять поважна обава — як голосять телеграми — що цар, зражений недовірчивістю народа і агресивністю товпи, цофне всі свободи і зложить справу паціфікації краю в руки Трепова, а против Конгресівки покличе Німеччину, яка не буде отягати ся з висланем туда своїх війск.

Петербурек аґенция доносить урядово, що слова царського маніфесту „свобода слова“ нажить, розуміє ся, розтягнути і на свободу преси. Тим самим цензура в Росії перестала існувати.

Царський указ — доносить далше згадана аґенция — заключає постанову що до реорганізації ради міністрів. Єї президента вибере цар з межі міністрів та інших достойників. Справозданя, складані цареві начальствами властей, мусять закомувікувати ся перше президентови ради міністрів, який рівнож відбирає вісти про загальні зарядженя, починені начальниками властей. Висші урядники всіх галузей адміністрації з ввімкою двора, війска, фльоти і дипломатії не можуть іменувати ся без попередньої згоди ради міністрів. Також всякі проєкти законів, предкладані поодиноким міністрам, думі і державній раді, мусять вперед предкладати ся раді міністрів.

Вчера появил ся правительственный комунікат, в яким звернено ся з завзивом до суполічної часті російського народа і висказано надію, що суспільність буде підпирати змаганя правительства до заведеня нового державного устрою, що вимагає довшого часу і є можливим єдино по приверненю порядку внутр держави. Всякі живля — каже комунікат — старають ся підкопати довіру до правительства і викликані розрухи, однак, коли більшість народа прийде з допомогою правительству, зараз змінять ся відносини. В противнім разі правительство не обіймає жадної відвічальности за наслідки, а переведенє реформ мусіло би наступити в повільнішим темні, чим би се було пожаданям.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залеглостей та о приседнуванє нам нових передплатників.

НОВИНИ.

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: Глікерії, Аверк.; римо-кат.: Кароля Бором. — В неділю: руско-кат.: Якова ап.; римо-кат.: Захара і Єлисавети.

— **В справі будови академічної гімназії** висловили ми погляд, що можна би ще її довести до корисного рішення мимо закупленої на сю ціль площі. І так дізнаємо ся, що політехніка має будувати фізично-електричний інститут і оглядає ся за придатним на се місцем в своїм сусідстві. Здає ся нема для неї придатнішого місця, як

згадана площа побіч техніки і се повинні тепер львівські Русини взяти під розвагу, але не проволікати, бо коваль клеппе, поки тепле.

— **Для Львовян.** В салях „Рускої Бесіди“ відбудуть ся завтрашньої суботи вечерниці з танцями, з яких дохід призначений на „Руску заховорку“ і „Ваканційні оселі“. Стрій, вступ і початок як звичайно.

— **З тов-а „Народна лічниця“ у Львові.** Засіданє Надзираючої ради товариства „Народна лічниця“ у Львові відбуло ся в понеділок дня 23. жовтня. Рада прийняла з вдволенєм до відомости звіт директора д-ра Евгєна Озаркевича, в котрім стверджено, що інституция розвиває ся постійно чим раз світліїше. В біжучім році зголосило ся до неї о поміч лікарску до тепер вже 3.600 осіб, а поодиноких ординацій уділено около 11.000. Се представляє проти минушого року приріст около 1000 осіб. Сим стала інституция вже наче щоденною конечною потребою терплячих убогих міста Львова і околиці, а навіть і з подальших сторін. З огляду на так велику фреквенцию предложив директор бажанє збору лікарского отворити ще побіч вже існуючих 6 відділів лічничих (2 для внутрішних недуг, 2 гінекологічні, 1 хірургічний і 1 для недуг очних), ще два нові відділи. — Рішено про те утворити перш усього відділ для недуг діточих і затверджено лікарем ординуючим сего відділу Вп. д-ра Василя Гукевича, бувшого двоголітного асистента ц. к. ювілейного шпиталю для недуг діточих у Відні, і відділ для недуг горла, уший і носа, котрого введі, має Вп. др. Орєст Литвинович. Принято з жалем до відомости, що лікар ординуючий Вп. др. Ярослав Грушкевич переїс ся до Тернополя, через що інституция стратила таку знамениту силу лікарску і рішено зложити єму за двоїтний совісний і безкорисний труд для інституції письменну подяку. На єго місце покликано провізорично на лікаря ординуючого очного відділу Вп. д-ра Віктора Райса. В цілі заспокоєня потреб інституції поставлено управилити фінансовий стан товариства через одноразове покритє усіх належитостей і в тій цілі рішено вїйти в переговори з одною рускою кредитовою, фінансовою інституцією. Принято до відомости, що віділ краєвий і магістрат міста Львова вставив в свої бужети на р. 1906. відповідні квоти яко субвенції для інституції. Рішено внести єще до кількох інших інституцій поданя о признаєні субвенції на рік 1906, як також остарати ся о признаєні з царської щорічної гуманітарної фантової лотерії частину єї доходу на користь товариства. Ухвалено упросити прихильних для товариства осіб на провінції, щоби заняли ся збиранєм членських вкладок і рішено вислати до них відповідне письмо з книжочкою букетовою. Постановлено скликати загальні збори товариства на день 8. грудня л. ст. 1905.

— **Демонстрация у Відні.** Соціал-демократичний комітет у Відні скликав вчера збори в Sophiensäle в справі загального права голосованя. По рефераті пос. Пернерсторфера промовляли іменем Чехів Немец, іменем Італійців Піттоні, іменем Словінців Трістан, іменем Русинів Вітик, іменем Поляків Дашиньський. Всі бесідники жадали загального, безпосередного, тайного і рівного права голосованя. По зборах кількатисячна товпа пошла в напрямі до парламенту. Але на Рінгштрассе заступила дорогу поліція, а коли демонстранти заатакували поліцію палицями і каміннями, она відверла товпу шаблями. Демонстранти розбігли ся в бічні улиці і утікаючи вбивали шибви по каварнях і склепах. Кілька осіб арештовано. По обох сторонах були ранені.

— **Дрібні вісти.** При вчерашнім тягненю у Відні лосів з 1864. р. головна виграна 600.000 К упала на серию 54 ч. 1; друга виграна 100.000 К на с. 662 ч. 3, а трета виграна 50.000 К на с. 8923 ч. 15. — Школу ім. Пирамовича у Львові замкнено на кілька днів з причини вибуху між ученицями шкарлятини.

Всячина.

— **Перевага правої руки.** Права рука у людей, яко частійше уживана, є сильніїше розвинена, має грубіші кости і мязи і більше важить чим ліва рука. Людські кости з доїстиричних часів виказують, що в давній давній люди послугували ся також правою рукою. Але попри то так як тепер, так і давно були вїмки, що послугували ся при праці лівою рукою і були так зв. лїваками. Деякі дослідники старини твердили, що Жиди були лїваками, бо їх письмо пишє ся і читає ся від правої до лівої руки. Се тверджєне не видержує критики, бо в біблї є виразні докази, що жиди як більшість народів уживали правої руки. Вправді є згадка, що в поколіню Венямина був окремиї стяг, зложений з 700 вояків, самих лїваків. Однак се не є доказом, бо в інших місци біблї зазначено, що поколіне Венямина числило 26.000 мужичин, збїчних до бою. Число 700 на 26.000 є лише 27 прц, а сей процент лїваків і нинї находить ся між людьми. Спосіб писаня від права на ліво задержав ся у всіх семіцких язиках і тих, котрі взорували своє письмо на арабесім, отже у Турків,

Перзів, Маляйців ітд. Мимо того ті народи пишуть правою рукою і уживають до праці переважно тої руки. Що їх письмо читає ся від права на ліво, се зависить від тої обставини, що поодинокі букви властиво не є писані але кожда з окрема рисована, що легко зробити правою рукою в лївий бік. Грецьке письмо, як звісно, складає ся також з окремо стоячих букв. Тепер ним пишє ся з ліва на право, але в давнині писало ся і читало на перемїну: одну стрічку з ліва в право, а другу з права в ліво, а преді писало ся все правою рукою а не на перемїну правою то лівою. З того слїдує, що як тепер так давно переважала при праці у людей права рука, хоч певно давно мусів бути процент лїваків більший як в нивішних часах.

— **Убийниця мужа.** В Челяді на Горішнім Шлезку в Прусії, доустила ся жінка гірника Берча страшного злочину. Іменно по повороті з весіля разом з мужем, коли муж твердо заснув, підсунула єму під подушку динамітовий набій і запалила єго. Наслідок був страшний. Голова і часть туловища нещасної жертви розлетіли ся на кусинки, а на стели зависли частини тіла і мозку. Оводі прибула на місце судова комісія. Люта жєнщина випирала ся злочину, але остаточно була примушена признати ся до всього. Єї арештовано, а разом з нею одного молодого робітника, з котрим она удержувала любовні зносини.

— **Союз чєских стоваришенєв рільничих в Чєхах.** (Ustredni jednota českých hospodarských společenstev a Královsti Českém) є одним з найбільших сего рода Союзів в австрійській державі. Належить до него 902 спілок системи Райфайзена, 146 інших спілок рільничих, а також 20 осіб фізичних, разом проте 1068 членів. Загальний оборот касовий того Союзу досягнув з кінцем р. 1904 квоти 63.850.950 К, стан депозитів Спілок вносив 8.378.364 К, а стан уділенних позичок в рахунку біжучім 4.529.726 К. В р. 1904 сprovedив Союз для своїх членів штучних навозів, насіня, рільничих знарядів і т. п. за загальну квоту 1.621.637 К. Союз посїдає власний дім в Празі, недавно вибудований коштом більше як мільона корон. На чолі Союзу стоить знаний посол до ради державної др. Іван Дворжак.

— **Соціалїзм в практиці.** Проводир німецьких соціалїстів, Бебель, дістав в спадщині по помершій офіцїрі Кольмані 377.000 марок готівки. Сю квоту поділив Бебель в той спосіб: 45.000 м. дав партійній касі, 132.000 м. розділив між крєвних Кольмана, котрих померший був виділичив, а львину часть спадщини 200.000 м. затримав Бебель собі. Кольман записав весь свій масток Беблеви з вдячности, що єї оборонив єго від утрати офіцїрського степєня.

Посмертна оловістка.

— **О. Юліан Дворянин,** парох в Чортівці, журівського деканата, станіславівської єпархії, упокоїв ся дня 1. с. м. в 68. році житя, а в 45. р. сьвященства. В. с. п.!

Телеграми

з дня 3. падолиста 1905.

Петербург З провінції надходять вісти, що цензуру на друковані видавництва всюда знесено.

Штокгольм. Шведське правительство уділило многим послам-Норвежцям при чужих дворах димісію, о яку самі просили.

Християнія. Франція і Данія признали самостійність Норвегії.

Градець. Робітники устроїли ту віче в справі загального голосованя.

Гонкон (Хіна). З Кантону доносять, що Хінці убили дня 28. жовтня п'ятьох місіонарів, двох мужичин, дві жєнщини і одну дитину.

Прага. Зелєнпача обструкция змагає ся що раз більше.

Льондон. Daily Mail доносить з Петербурга, що в царскім дворі приготовано все до виїзду царської родини за границу. Гр. Извольский, довіренник царської родини, виїхав вже за границу зі всіма дорожочніностями і зі скарбом царя.

Галицький сойм.

Засіданє розпочало ся о 1/2 11 год. відчитанєм пєтицій, які підпирав між иншими також пос. Гурик, а відтак відчитано внесєня і інтєрпєляції, між якими находило ся також внесєнє пос. Єфимовича о уділенє запомоги у-

чителству в Бродях і інтерпеляція пос. Короля о надужитя при послідних правиборах в Товмачи; відтак правительственний комісар гр. Лось відповів на 4 дрібні інтерпеляції.

З дневного порядку пос. о. Богачевський замість пос. Старуха підпирав внесенє о признанє дорожняного додатку учителству ліського повіта, а відтак пос. Олесницький підпирав своє внесенє о устроєнє окремого венеричного павільону в Стрию, як се стало ся в Коеві і Надвірній, з причини великого числа венеричних недуг. Далше підпирав пос. Олесницький своє внесенє, щоби вівзати правительство 1) о переказанє безділчних спадщин дотичним краям в ціли утворєня окремих фондів на кошти ліченя і удержуваня осіб, неспосібних до праці, 2) о зміну громадского закона в тім напрямі, що австрійський горожанин самим фактом 10 літнього побуту в громаді набуває право принадлежності до громади. Всі ті внесенєя відіслано до дотичних комісій.

Відтак по залагодженю кількох справ льокального значія, приступлено до верифікації виборів пос. Стан. Павліковського з жидачівського повіта. Справоздавець краєвого виділу пос. Верещинський в довгім виводі старав ся виказати легальність вибору, а по нім забрав голос пос. Олесницький, який виказавши цілий ряд надужить і фортелів жидачівського староства, доказував, що мимо того всього п. Павліковський не одержав абсолютної більшости і властиво не повинен засідати в палаті. Іменно о. Давидяк з Тухлі одержав був 65 голосів а п. Павліковський 66, коли 2 голоси впали на якогось иншого кандидата. Отже абсолютна більшість виносила 67 голосів і бесідник висказує з сеї причини здивованє, що намісник затвердив вибір, який не осягнув був числа голосів абсолютної більшости

Colosseum

в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 1. до 16. надоліста 1905.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що пятниці High-Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9 З куплєним білетом на фотелі, льожі і рядні крісла можна їхати даром на представленє омнібусами Кольосею, які ждуть коло Відєвської Каварні.

ЗАМОВЛЕНЯ

на осіаний транспорт літургічних

ВИН

приймає торговля

ЕВГЕНА МАРТИНЦЯ у Львові

пл. Уніт Берест. ч. 5.

Ціна вина угорєкх за літер:
При замовленю 100 літрів — 50 літрів — 25 літрів
III-a 33 кр. 34 кр. 36 кр.
II-a 37 " 38 " 40 "
I-a 45 " 46 " 48 "
франко, стация Львів; бочки кавціонуєсь.
Вино Самородне: При замовленю 100 літрів — 50 літрів:
Ціна за літер 55 кр. 57 кр.
франко стация Львів; бочка се числять ся. — Час заплати 4 місяцїв — за готівку 2% рабату.
На дорожті вина висилаю спеціальні цінники.

Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченки

у Львові (ул. Театральна ч. 1) повідомляє, що має на складі отєї новини: II том „Історії України-Руси“ Грушівського, II вид. брош. 7-50 К, опр. в полотно 8-90 К, опр. в півцїрок 10 К, Лепкого „В горах“ гарно оправні по 2 К, „За красою“, альманах в честь Кобилянской, брош. 3 К, опр. 4 К. — При замовленю оправлєних книжок просимо подавати, якої краски має бути оправа

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вкладки до опроєнтованя на 4 проц. і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ошадженя коштів послілки можна присилати гроші чеками Щодниці почтової; вкладати може кождий, навіть і нечлєни; на жаданє звєртає ся вкладку кождого часу, навіть без виповідженя (за ескотом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер“ своїм члєнам на 6 проц. сплату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 дїт; при 30 ратах 1/2-річних виносить рата амортизаційна (на капітал і відєтки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотєки або доброй поруки.

На парцеляцію і купно більших обшарів треба звєртати ся за позичками до „Джістера“.

Члєнами можуть бути тільки члєни обезпечєні в „Джістрі“.

Чистий зиск розділяє ся межі члєнів яко дивідєнди від уділів і на добродійні ціли. — Дотєпер уділів „Джістер“ на церкви, бурєя, школи і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. „Джістер“ 31/12 1904

Вкладки: 1.783.673 К.
Удїли члєнів: 133.117 К.
Ф. резервовий і ин.: 26.576 К.
Позички уділені: 1.616.402 К.
Цінні папєри: 123.627 К.
Льокації: 169.456 К.
На рах. бїжучім: 81.938 К.

Контора виміни

д. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

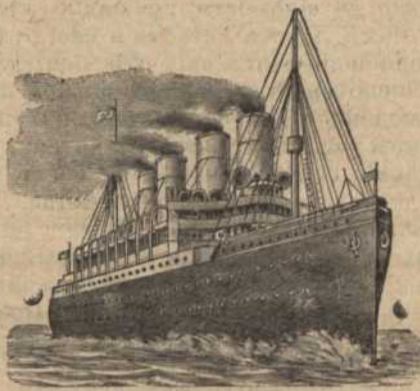
з купує і продає

вські

папєри цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі деннім не числячи ніякої провизії.

Америки і Канади

перевозить найдешевше і* busidko
ЛІНІЯ КУНАРДА
заступництво для Галичини
ЙОСИФ АЙЛЕ
у Львові, улица Браєрівска ч. 6.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейский).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Керезмезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пеншту, Борислава, Калуша	7:30	до Лавочного, Пеншту, Калуша, Борислава
7:50	з Рави рускої, Сокала	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
8:05	з Станіслава, Жидачева	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Осьвенціма
8:15	з Самбора, М. Либорча, Сянока, Хирова	9:00	до Самбора, Хирова, Івонича, Н. Санча,
8:18	з Яворова	9:20	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:55	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина,
10:05	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе		Заліщик
10:35	з Ршєва, Лавочного, Калуша, Любачева	11:10	до Белзца, Сокала, Любачева
11:45	з Ярослава, Стрия, Борислава	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,
11:55	з Підволочиск, Гусятина, Копичинець, Козови		Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керез-
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кін-		мезе
1:50	з Самбора, Ясла, Сянока, Івонича	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Гр-	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
	малова, Гусятина, Копичинець, Козови	4:10	до Ршєва, Любачева, Хирова.
3:45	з Стрия	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
4:32	з Яворова	5:50	до Коломиї, Жидачева.
5:00	з Сокала, Белзца, Любачева	5:58	до Яворова
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Осьвенціма	6:25	до Лавочного, Пеншту, Хирова, Борислава, Калуша
5:45	з Іцкан, Жидачева, Калуша, Новосєзїці	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	7:30	до Рави рускої
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмезе	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
9:50	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	10:05	до Перемішля, Хирова, Івонича
9:20	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичи-	10:55	до Самбора, Хирова, Законаного
	нець, Заліщик, Скали, Івани пустого, Гусятина	11:00	до Кракова, Відня, Броцлава, Варшави
10:50	з Лавочного, Пеншту, Калуша, Борислава,	11:05	до Підволочиск
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	11:10	Івани п. Скали, Гусятина, Потутор
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	11:40	до Стрия, Дрогобича, Борислава
		12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
		2:51	посп. до Іцкан, Калуша
		4:15	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги,
			з двірця „Підзамче“
7:00	з Підволочиск, Одеси, Бродів	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліщик,	2:13	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
	Потутор, Івани пустого, Скали, Гусятина,	9:23	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
	Грималова		
	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець		
10:02	Чорткова, Іцкан, Івани п., Скали, Гусятина		

ЗАМІТКА: Час середно-європейский різнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12. год. 36 мн. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано обвєдено рамками. — Звичайні білєти їзди ак і вські інші білєти, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в мієтовім бюрї ц. к. держ. залізниць, Пасаж Гавємана ч. 9.